

[Else Zeuthen.]

endnu ikke har fået sin endelige form, og at det derfor vil være en betydningsfuld vejledning for det videre arbejde med at finde tilfredsstillende løsninger at studere virkningerne af de nuværende regler. Dette gælder f. eks. et eventuelt fremtidigt arbejde for at bringe større overensstemmelse i stand mellem reglerne inden for de forskellige områder af lovgivningen, områder, der er skabt i forskellige perioder og under forskellige politiske og økonomiske forudsætninger.

Hvorledes kan vi i øvrigt vide, om de resultater, som vor historiske udvikling har ført med sig, netop giver det, der er bedst for os på det nuværende tidspunkt? Hvis man ser på forholdene i udlandet, vil man opdage, at der findes mange forskellige måder at ordne sagerne på, så at vi ikke kan være sikre på, at vi netop er kommet til det eneste rigtige resultat.

Jeg vil altså gerne hermed slå fast, at de psykologiske og menneskelige virkninger af sociallovgivningen er et felt, hvor der trænges til yderligere studier, som muligvis kan tænkes at skaffe klarhed i den nu noget svævende diskussion om velfærdsstaten, og dette kan man vist fra alle sider være interesseret i. Det drejer sig ikke alene om den mest økonomiske anvendelse af de mange penge, vi giver ud på disse områder, men det drejer sig også om forhold, der på forskellige tidspunkter i livet berører så godt som hele landets befolkning fra den spædeste barndom til tilværelsen som folkepensionist.

Jeg kommer dernæst til det andet spørgsmål, som jeg rejste, om forskningsarbejdet netop skal ledes fra et institut, eller det skal ordnes på anden måde. Nu er det ikke sådan, at der ikke har været udført og stadig udføres en del undersøgelsesarbejde af denne slags; det gør der, som to af de tidligere ærede ordførere sagde. Meget nyttigt har det arbejde været, der er udført af statistisk departement, af de sociale institutioner, af socialministeriet og andre institutioner; men der savnes dyberegående undersøgelser af virkningen på de enkelte personer og grupper. Sådanne undersøgelser kan ikke erstattes af simple statistiske behandlingsmåder.

For oprettelsen af et institut som fore-

slået af den højtærede socialminister taler efter vor mening en række væsentlige grunde. Den allerførste er betydningen af at få det vigtige socialforskningsarbejde koncentreret på et enkelt sted og dog på en sådan måde, at kontakten bevares med de institutioner, der hidtil har arbejdet med spørgsmålene, og således at der kan finde en koordination sted. Der vil på denne måde foregå en vekselvirkning mellem disse organer, som kun kan have gavnlige følger. Ved arbejdets koncentration på instituttet vil man endvidere få samlet en stab af trænede medarbejdere, som møder til hver ny opgave med de erfaringer, de har samlet sig fra de tidligere. Dette skal være mit svar til det, der er blevet fremført af to af de tidligere ærede ordførere. Hvor de enkelte institutioner foretager studier hver for sig, som der ganske naturligt kan være længere tid imellem, vil erfaringerne nemt gå tabt, og ofte vil nye mennesker skulle begynde forfra igen, medens derimod en lille gruppe af trænede socialforskere selv sagt vil kunne stille deres værdifulde erfaringer og indsigt til rådighed både for offentlige organer og private institutioner, der selv ønsker at foretage undersøgelser angående de forhold, de beskæftiger sig med.

For oprettelsen af et institut taler også et andet vigtigt forhold, nemlig at socialforskning kræver et intensivt samarbejde mellem en række forskellige videnskaber på tværs af de skranker, som fakultetsordningen ved vore universiteter ellers sætter. Jeg behøver blot at nævne sådanne fag som socialpolitik, sociologi, statistik, psykologi, socialmedicin, psykiatri og flere. Så vidt vi kan se, kan kun et selvstændigt institut samle disse forskellige forskere på lige fod i et samarbejde med folk fra administrationen og få dem repræsenteret i sin medarbejderstab.

En tredje vigtig ting er at sikre forskningens fuldstændige uafhængighed. Skal man fra de forskellige sider kunne nære fuldstændig tillid til socialforskningens resultater, og skal denne kunne bidrage til at hæve vor hjemlige diskussion om disse spørgsmål op på et mere sagligt niveau, må man have de størst mulige garantier for uafhængighed. Derfor foreslås instituttets arbejde underkastet et forsknings-